

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
Інститут промислових та бізнес технологій (ІПБТ)
Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро
Українська асоціація управління проєктами «УКРПЕТ», м. Київ
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)
Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ
Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ
Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса
Честоховський політехнічний університет, Польща
Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska Rzeczpospolita, Польща;
Вища економіко-гуманітарна школа (WSEH) м. Бельсько-Бяла, Польща
Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща
Університет в Мішкольце, Угорщина
Інститут підвищення кваліфікації, Будапешт, Угорщина
Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща
Astana IT University, Kazakhstan
за підтримки:
Центр Українсько-європейського наукового співробітництва
Видавничий дім «Гельветика»
Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ **за матеріалами**

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,
23-24 березня 2023 р.

ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2023

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,**

23-24 березня 2023 р.

**ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2023**

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України № 21/08-53 від 19.01.2023 року у розділі III. Інтернет-конференції за № 6 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ»: збірник наукових праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (23-24 березня 2023 р.). УДУНТ, УКРNET, НДІІВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2023. 730 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансферу технологій». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проєктами, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

© Український державний університет науки і технологій, 2023
© Українська асоціація управління проєктами, 2023
© Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2023
© Колектив авторів збірника, 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- ПРОЙДАК Ю.С.** – голова, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- БУШУЄВ С.Д.** – співголова, президент Української асоціації управління проектами «УКРНЕТ», доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського Національного університету будівництва та архітектури;
- ДОРОШЕНКО О.Ф.** – співголова, канд. юридичних наук, директор Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;
- ПЕТРЕНКО В.О.** – заступник голови, доктор технічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ, модератор конференції;
- ДОРОЖКО Г.К.** – заступник директора НДІВ НАПрН України, кандидат технічних наук, доцент, модератор конференції;
- МОЛОКАНОВА В.М.** – доктор технічних наук, професор кафедри системного аналізу та управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; модератор конференції;
- КОРОГОД Н.П.** – кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ;
- ВІХЛЯЄВ М.Ю.** – доктор юридичних наук, професор, директор Центру Українсько-європейського наукового співробітництва;
- ПЕРЕРВА П.Г.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», професор університету в Мішкольце (Угорщина), модератор конференції;
- КОБЄЛЄВА Т.О.** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут» модератор конференції;
- ЗАВГОРОДНЯ О.О.** – доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародна економіка і соціально-гуманітарні дисципліни ІПБТ УДУНТ;
- ЛАПКІНА І.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проектами Одеського національного морського університету;
- КОЗЕНКОВ Д.С.** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри управління та адміністрування УДУНТ;
- ЮРЧИШИН О.Я.** – кандидат технічних наук, доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій НТУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

S. BUSHUYEV, N. BUSHUIEVA, D. BUSHUIEV, V. DUSHUIEVA INSPIRATIONAL PROJECT MANAGEMENT IN THE CIRCULAR ECONOMY ENVIRONMENT.....	19
V.O. CHEREPANOVA, O.I. PODREZ, P.G.PERERVA MANAGEMENT OF INTERNATIONAL PROJECTS USING THE AGILE METHOD.....	25
M.YU.GLIZNUTSA, I.V.DOLYNA, P.G.PERERVA FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF AN INNOVATIVE PROJECT.....	31
U.YU.HARNA, T.O.KOBIELIEVA, P.G.PERERVA PRICE EFFICIENCY OF THE IMPLEMENTATION OF A STRATEGIC PROJECT FOR A TRANSPORT ENTERPRISE.....	36
TETIANA HIORME STAKEHOLDER MODEL IN THE MANAGEMENT OF ENERGY EFFICIENCY PROJECTS.....	42
O.O. KHODYRIEVA, V.G.DYUZHEV, P.G.PERERVA RISK RESEARCH USING THE INTERNATIONAL AGILE PROJECT MANAGEMENT METHODOLOGY.....	47
A.V.KOSENKO, P.G.PERERVA THE ROLE OF INNOVATION IN THE PROJECTMANAGEMENT FARM.....	52
D.YU.KRAMSKOY, D.O. POBEREZHNYI, P.G.PERERVA FEATURES OF TASKS MANAGERA INNOVATION AND INFORMATION.....	56
K.S. MEKHOVYCH, E.S.MEKHOVYCH, P.G.PERERVA METHODOLOGICAL ESSENCE OF THE INNOVATIVE PROJECT.....	61
I.O.NOBYK, S.A.MEKHOVYCH, P.G.PERERVA RULES FOR SUCCESSFUL MANAGEMENT OF GLOBAL INTERNATIONAL INNOVATION PROJECTS.....	66
VARVARA PITERSKA DEVELOPMENT OF RISK MANAGEMENT MECHANISMS IN PROJECTS OF FREIGHT FORWARDING.....	72

VARVARA PITERSKA, VIKTOR ADAKHOVSKIY MECHANISMS OF PROJECT-ORIENTED MANAGEMENT OF SEA PORTS DEVELOPMENT	77
YULIYA PRYKHNO RESOURCE-ORIENTED APPROACH TO THE ENTERPRISE STRATEGY FORMULATION.....	81
M.M.TKACHEV, O.I.SAVCHENKO, P.G.PERERVA PRINCIPLES OF ENSURING ASAN INNOVATIVE PROJECT.....	84
E.V.VYDRYA, T.O.KOBIELIEVA, P.G.PERERVA THE STRUCTURE OF A STRATEGIC INNOVATION PROJECT FOR A TRANSPORT ENTERPRISE AND THE CONTENT OF ITS MODULES.....	89
БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., ЗАВГОРОДНЯ О.О. УПРАВЛІННЯ СПОЖИВЧИМИ І ВИРОБНИЧИМИ НЕОЕКОНОМІЧНИМИ СТРАТЕГІЯМИ В ДОІСТОРИЧНОМУ ТА ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ: МІЖ ІННОВАЦІЯМИ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЄЮ.....	94
ДРУЖИНІН А.В., ДРУЖИНІН Є.А., ДАВИДЕНКО О.А., ОБУХОВА Н.В. УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ НА БАЗІ ВІМ-ТЕХНОЛОГІЇ.....	99
КОВТУН Т.А., КОВТУН Д.К., КРУПСЬКА О.С. СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТІВ ЕКОЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ.....	104
КОРХІНА І.А., САЄНКО М.В. БАР'ЄРИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ПОРТФЕЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ.....	109
КОСЕНКО Н.В., МАЦКО А.І. ВИКОРИСТАННЯ OPEN SPACE В РОБОТІ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖЕРА.....	114
КОСЕНКО Н.В., СНУРНІКОВА К.В. ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА МЕТОДОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ.....	116
КОСЕНКО Н.В., ТИШКЕВИЧ А.А. СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНИХ КОМАНД.....	119

**УПРАВЛІННЯ СПОЖИВЧИМИ І ВИРОБНИЧИМИ
НЕОЕКОНОМІЧНИМИ СТРАТЕГІЯМИ В ДОІСТОРИЧНОМУ ТА
ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ: МІЖ ІННОВАЦІЯМИ ТА
СТАНДАРТИЗАЦІЄЮ**

В.В. БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ,

д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки і соціально-
гуманітарних дисциплін Українського державного університету науки і
технологій,

О.О. ЗАВГОРОДНЯ,

д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки і соціально-
гуманітарних дисциплін Українського державного університету науки і
технологій

Перед окремим економічним актором, їх групами, людством у цілому завжди поставали питання обрання стратегій поведінки як з боку консумаційного виміру, так й щодо реалізації виробничих імперативів, особливо якщо вони набували інноваційного змісту. Прослідкувати розвиток алгоритмів подібного вибору можна як на сучасному, історичному матеріалі, так й навіть на здобутках стародавніх чи можливо доісторичних студій. Так, первинне виготовлення інноваційного, якісно іншого, нового продукту завжди вимагало від виробника витрат більших, аніж на виготовлення його аналогів.

Безумовно, таке виробництво передбачає розробку та освоєння нової, незвичної для продуцента технології, застосування нових предметів праці. Воно пов'язане з великими ризиками щодо фактичного досягнення очікуваних споживчих властивостей нового блага. Якщо переважна більшість нових продуктів, що виготовляється в сучасній економіці, не виправдовує покладених на них очікувань, то не набагато більш успішними мали виявитись спроби експериментаторів минулого за відсутності у них можливості, на відміну від

сучасних новаторів, спираючись на наукову базу. Отже виробництво нового не тільки потребувало більших зусиль, аніж дотримання технологічно-консумаційного статус-кво, але ще й наражало новатора на небезпеку виготовлення продукту з відносно гіршими споживчими властивостями.

Втім, в більшості випадків саме такий сценарій і реалізовувався. Так, перші транзисторні приймачі та телевізори в ракурсі споживчих якостей значно поступались ламповим. Аналогічна ситуація спостерігалась стосовно пар: автомобіль – кабриолет, трамвай – конка, мушкет – лук, пароплав – вітрильник тощо. Аналог базового блага за головною потребою, яку він мав задовольняти, виготовлений на основі застосування істотно відмінної технології, майже завжди в його першому варіанті був гіршим за узвичаєне базове благо. Існувала лише вірогідність покращити його в майбутньому, спираючись на значно більший потенціал розвитку, який надавала нова технологія.

Проте за умов домінування натурального господарства ці виграші, які можна було б отримати з певною ймовірністю в майбутньому, представлялись виробнику-новатору надто примарними. Якщо ж взяти до уваги специфіку сприйняття часу тогочасними людьми, то відмова від звичної технології на користь неперевіреної, від виготовлення продукту з перевіреними споживчими властивостями на користь нового, невідомого втрачає сенс. Рідкісні випадки відмови від слідування консервативній лінії поведінки можна пояснити лише притаманним приматам тяжінням до нового, одвічною допитливістю людини, прагненням пізнати невідоме. Втім така мотивація має надто мало дотичних точок з економічною. Людина виготовляє продукцію лише особистого споживання, або для розподілу в процесі процедури «дачеподілу». Натуральний тип організації господарства не сприяє появі нового, здійснюючи негативний гальмуючий вплив на процеси становлення авангардної економіки.

Поява нового в таких умовах майже завжди пов'язана не з процесами саморозвитку соціально-економічної автопоетичної системи, а зовнішнім щодо неї тиском. Саме за таким сценарієм, наприклад, відбувався мезолітичний перехід від полювання на велику дичину до полювання на дрібну. Члени

первісних колективів координували свої дії щодо підготовки пасток на великих тварин, застосовуючи для полювання досить примітивні засоби праці та рутинну працю. Доки концентрація цих тварин була досить високою, фіксоване розташування пасток, з економічної точки зору, було ефективним. Тобто, за відсутності в ті часи грошового еквіваленту та відповідно до маржиналістської дефініції ціни [1] як кількості матеріальних благ у зворотній транзакції, можна стверджувати, що додаткові витрати на підготовку пасток на великих ссавців щонайменше дорівнювали отриманому завдяки ним додатковому продукту, що отримувало відображення у виконанні нерівності:

$$\frac{\text{гранична корисність продукту}}{\text{гранична корисність відпочінку}} \geq 1.$$

Зростання чисельності населення та одночасне скорочення поголів'я мамонтів, слонів, биків тощо призвели до посилення негативної динаміки показника додаткового продукту, обумовивши перехід до стану, коли додаткові витрати вже не компенсувались відповідним зростанням обсягу випуску, що

обумовлювало виконання нерівності:

$$\frac{\text{гранична корисність продукту}}{\text{гранична корисність відпочінку}} < 1.$$

Старі технологічні прийоми стали неефективними, а узвичаєний варіант блага—м'яса зникає із споживчого раціону тогочасних мешканців планети [2]. Тож тільки виготовлення та застосування іншого арсеналу мисливської зброї, використання інших технологій полювання, певна децентралізація та зростання рівня мобільності надали б людям можливість вижити. Лише надзвичайний зовнішній тиск спонукав тогочасних економічних суб'єктів до пошуку та реалізації нових можливостей, опанування новими технологіями, експериментів щодо споживання нових благ.

Ситуація змінюється за умови переходу до товарного виробництва. У певному розумінні окремих суб'єкт втрачає свій первісний статус самодостатнього виробника-споживача. Натомість отримує наочного прояву дихотомія між виробництвом та споживанням. Слід зазначити, що елементи

товарного виробництва були присутні й до цього моменту. Але раніше товарне виробництво мало прихований, імпліцитний характер, фактично одержуючи вияв у опосередкованому виробництві продуцентом продуктів, спрямованих на споживання іншими членами, з одночасним отриманням чи неотриманням ним результатів виробництва інших представників даної громади. Так, навіть шимпанзе передають упольовану дичину іншим членам свого стада, розраховуючи одержати в обмін на делікатесну їжу певні послуги [3, 4]. Аналогічна ситуація спостерігалась як в умовах людського стада, так і в більш пізні періоди. Щоправда обмін, що відбувався усередині громади набував більш складних та непрозорих форм, з частим отриманням найбільш ефективними продуцентами в якості компенсації лише набору суспільних благ. Перехід же до товарного виробництва позначений появою у продуцента суто економічних мотивів. Такий перехід був визначений самим природним ходом розвитку людини. Соціальне-економічне відособлення товаровиробників створювала передумови як для розширення виробництва старих узвичаєних благ, так й для виготовлення нових благ. Зростаюча спеціалізація виробників забезпечувала збільшення продуктивності праці і мала наслідком появу конкуренцію між ними. Збільшення обсягів виробництва, з одного боку, створює передумови подальшого покращання добробуту населення, збільшує обсяг та структурну різноманітність споживчих наборів, а, з іншого, стає локомотивом становлення та розвитку авангардної економіки.

За умов натурального господарства виготовлені на подвір'ях різних виробників базові блага мали між собою так мало відмінностей, що їх можна сприймати як майже ідентичні. Стихійна стандартизація продукції, викликана застосуванням однакових технологій виробництва, однієї ресурсної бази та робочої сили з порівнювальною кваліфікацією, залишиться й після переходу до товарного типу організації виробництва. Тож на першому етапі відмінність продуктів – результатів виробничої діяльності в межах натурального господарства та їх аналогів – результатів товарного виробництва в споживчому ракурсі буде неістотно малою. Різниця буде пролягати в іншій площині – актори-

продуценти, отримавши статус товаровиробників, тепер виготовлятимуть стандартні товари не для себе, а на ринок.

Проте зміна індиферентного відношення виробників до урізноманітнення консумаційних якостей товарів є лише справою часу. Пошук нових споживчих властивостей блага, їх модифікація в умовах натурального господарства, за припущення статичності ресурсної бази, технологій, кількості споживачів тощо, могли бути викликані лише змінами в смакових трендах, як, наприклад, широковідома відмова гуанчей від висококалорійних протейнових страв на базі морепродуктів на їх аналог на основі м'яса ссавців. В умовах, які змінились, інверсії та перверсії смаків стають лише одним з цілої когорти факторів, що визначають видозміни в споживчих властивостях благ. Викликане товарізацією суспільного виробництва збільшення обсягу випуску породжує проблему збуту виготовленої продукції. За умов пропозиції всіма товаровиробниками стандартних благ, можливості щодо їх споживання споживачами швидко вичерпуються. Гранична корисність кожного із небагатьох запропонованих благ при споживанні незначної їх кількості досягне нуля. Ще гіршою буде ситуація, якщо врахувати, що кожний товаровиробник стандартної продукції є одночасно споживачем стандартного набору благ.

Література

1. Böhm-Bawerk von E. Rechte und Verhältnisse vom Standpunkte der volkswirtschaftlichen Güterlehre. Kritische Studie. Innsbruck: Verlag der Wagner'schen Universitäts-Buchhandlung. 1881, 156 s.
2. Cohen M. The Food Crisis in Prehistory. New Haven: Yale University Press. 1977, 341 p.
3. Gilby I.C. Meat sharing among Gombe chimpanzees: harassment and reciprocal exchange. *Animal Behaviour*. 2006. N. 71 (4). P. 953 – 963.
4. Hockings J. K., Humle T., Andesen J. M. and other. Chimpanzees Share Forbidden Fruit. *PLoS ONE*. 2007. V. 2. URL: [www/URL:http://plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.000009](http://plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.000009).

Наукове видання

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ
V Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(23-24 березня 2023 року)
Київ-Дніпро**

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Видавець ТОВ «ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «ЮРСЕРВІС»
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, буд. 39
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 6550 від 20.12.2018